

ЕМИЛИО САЛГАРИ:
**СЪКРОВИЩЕТО
НА ПАРАГВАЙСКИЯ
ПРЕЗИДЕНТЪ**

ИЗДАТЕЛСТВО
КУПОНЪ
№ 4
„КНИГА“

от суната, а от морето, по посока на бавно спускащия се балонъ бързо се движеше нѣкакъвъ черенъ предметъ. Но разстоянието още бѣше така далече, че трудно бѣше да се опредѣли какъвъ е този корабъ.

Мина около половинъ часъ и Диего, наблюдавашъ внимателно за всичко което става, извика:

— Каква е тая дяволщина? Това не е платноходъ, защото на него нѣма не само нито платна, но нѣма ни една мачта...

— Е, значи параходъ! — се отзова Калдеронъ.

— Не се вижда и куминъ, нѣма нито следа отъ димъ... Движи се съ скоростъ петдесетъ вжела въ часъ...

— Вѣроятно корабътъ е съ нова, неизвестна ни още конструкция...

— Прѣвъ пътъ слушамъ за кораби безъ мачти, безъ куминъ, безъ колела! Не, това е нѣкаква дяволщина, ви казвамъ! — рѣмежеше морякътъ.

Минаха още нѣколко минути и Кардозо се развила:

— Това съвсемъ не е корабъ!

— А какво е?

— Нима не виждашъ? Това е китъ!

Като се вгледа, Диего трѣбаше да признае, че прѣвходното зрение на юношата не го е излъгало: насреща имъ се движеше съ невѣроятна бѣзързина огромно животно. Но това не бѣше китъ, а типично гигантъ-кашалотъ съ невѣроятно грозна глава, напомняща грамаденъ сандъкъ.

За много кратко време балонътъ се носѣше надъ кашалота, даже почна да се отдалечава отъ него. Тогава животното измѣни посоката си и заплува следъ балона, понѣкога почти изкачайки съ грозното си силио тѣло изъ водата, правейки вълни съ гигантската си опашка, разтваряйки огромната си уста, като че ли се канѣше да погълне не само коша съ тримата пасажери, но и самия балонъ.

Не бѣше ли счело това хищно чудовище балона за врагъ, който е отпувалъ отъ преследването му въ небето, за огроменъ китъ, къмъ когото кашалота се отнася безъ пощада?

Само по себе си се разбира, непосредствена опасностъ за вѣздухоплавателитѣ кашалота не представляваша, докато балона се дѣржи надъ морето. Но, ако паднеше въ водата, ако се намѣрѣха вѣздухоплавателитѣ тамъ, долу, — нѣмаше никакво съмнение, че трѣбва да се съобразяватъ съ кашалота, който така упорито ги преследваше: той звѣръ е единъ отъ най-опасните въ свѣта, и тежко не само на единичния плувецъ, на крѣхка лодчица, която се е загубила въ безграничния просторъ на океана, — тежко даже и на малъкъ платноходъ, който обѣрна вниманието на кашалота; съ единъ ударъ на силната си опашка кашалота може да разбие въ трѣски поръчълъчна гемия. Съ единъ ударъ на тѣлата си музуна той може да прати на дълго дѣрвень корабъ съ вмѣстимостъ сто и петдесетъ, двеста тона. Имало е случаи, когато кашалотитѣ сѫ потопвали кораби отъ петъ-шестотинъ тона.

А кашалотътъ все плуваше и плуваше следъ балона, разтваряйки огромната си уста и, изглежда, само и чакаше онъ мигъ, когато балонътъ ще докосне повърхността на водата.

На вѣздухоплавателитѣ омрѣзна това преследване; при това пѣкъ и балонътъ досега много се спусна, вълните на океана плискаха съвсемъ близко до дълното на коша. Диего взе единъ следъ другъ нѣколко чува баластъ и ги изпразни, като изхвѣрли съдържимото право въ устата на кашалота. На чудовището това угощаване дойде малко по-вкусъ: то се замѣта на всички страни, вдигайки огромни вълни съ дѣрвеното си тѣло и свирепо, бѣсно удрише съ опашка повърхността на водата.

Но не дълго можаха да го наблюдаватъ: освободили се отъ баластъ балонъ, като че ли възродилъ се и придобилъ сили, пакъ се унесе въ поднебесието и се скри въ облакъ, който плуваше на височина два километра.

V ЗЕМЯ!

Когато балонътъ се вдигна на височина два и половина километра, почна да го подхвѣрля на всички страни, той треперѣше като трѣскавъ, дѣрпаши се, като че се стараеше да се освободи отъ стегналитѣ го върви на мрежата.

— Какво става? — попита Диего.

— Ох! Конятъ, изглежда, иска да се освободи отъ запрѣжката! — се отзова Кардозо.

— Изглежда, че сме попаднали въ ивица на силенъ буря, — забеляза сеньоръ Калдеронъ.

Да, това бѣше така. Още тамъ, при повърхността на океана, дуаше свежъ вѣтъръ, който движеше балона съ скоростъ двайсетъ и петъ километра въ часъ. Тукъ, на тая височина, могжия потокъ вѣздухъ подхвани нещастния балонъ, повлече го съ безумна бѣрзина и вѣздухоплавателитѣ не виждаха кѫде го носи.

Може би, къмъ земята. Може би — пакъ все по-далече въ вѣтренистъта на океан...

Качването, предизвикано съ освобождането отъ баластъ, обаче, не се продължава дѣлго време и балонътъ отново почна да се спуска, губейки забележимо силитъ си. Но скоростта на движението не се намалива: бурята както по-рано гонѣше балона съ не-вѣроятна бѣрзина.

Тамъ долу, подъ краката на вѣздухоплавателитѣ, ревѣше и виеше морето, изцѣло покрито съ могжци, бѣснуващи, пѣши победната си пѣсъ вълни. Тукъ, въ тоя потокъ отъ мириади частици вѣздухъ, полу-безсиленитъ балонъ се движеше на скокове, треските

се треперѣше, кошницата се люлѣше, като че всѣки мигъ се готвѣше да се скъса и бухне долу.

Вѣтърътъ свирѣше въ вѣрвите на балона, и, на тискайки повърхността му, огъващъ тѣнката коприна, като че ли си бѣше задалъ цель да я смачка, да я сплѣсне, да изтиска отъ нея всички останали газъ.

— Земя!.. Земя! — завика изведенътъ Кардозо чиито кости се развѣхаха отъ вѣтъра.

И останалитѣ вѣздухоплаватели видѣха на хоризонта възсинно плоско облаче.

Да, Кардозо бѣше правътъ. Вѣтърътъ, или по-правилно, ураганътъ, гонѣше сега балона къмъ земята...

Минаха още часъ и половина, два часа; очертанията на земята се виждаха ясно и Диего, който знаеше всѣко кѫтче по тия бѣгове, трѣбаше да признае, че балонътъ, който пространствува вече повече отъ дванадесетъ часа, отнесъ много и много далече отъ устието на Ла Плата, е докаранъ, изглежда, на югъ, къмъ малко изследванитѣ полудиви територии.

— Може би... Не знамъ, но струва ми се... струва ми се, — бѣрѣше разхвѣрляно морякътъ, — че ни е отнесло по-далече, отдѣто искахме...

— Ще попаднемъ на южния полюсъ! — се замѣти Кардозо.

— Е, до полюса нѣма да стигнемъ... Но ти не се смѣй! Не е време сега за смѣхъ...

— Азъ не се смѣя, — се сконфузи юношата.

— А така: Патагония, за насъ, е много малко по-хубаво отъ северния или южния полюсъ, — продължи съ неувѣренъ тонъ морякътъ.

— Мислите, че...

— Мисля, сеньоръ Калдеронъ, че сме отнесени много по-далече отъ Рио-Негро...

Калдеронъ не отговори и на бледното му лице трудно можеше да се прочете доволенъ ли е отъ това, че балонътъ е отнесънъ тѣй далече отъ мястото на гибелта на „Пилкомайо“.

А балонътъ презъ това време все се приближаваше до земята и вече ясно се виждаха очертанията на бѣговете.

Навсѣкъде, до дето стигаше погледа, се виждаха скали, разпукани, разчути, натрупани една върху друга. При самиятъ бѣгътъ въ пѣната на бѣснуващия прибой — всичко бѣше скали и скали — прѣснати въ бисерната пѣна...

По небето се носѣха съ безумна бѣрзина късове, парциали отъ облаци.

Понѣкога просвѣтваше емайлъ на вечерното бледно небе и невѣрната, пльзгаша се свѣтлина като петно плуваше по повърхността на океана...

— Каквото и да е, но това е земя! — каза Калдеронъ, внимателно вглеждайки се въ далечината.

— Но какъ ще се спуснемъ? — зададе на себе си въпросъ Диего, — капитанътъ предупреждаваше: най-опасната работа е именно спускането... Тукъ се явяватъ хиляди опасности.

— Имамъ още малъкъ запасъ отъ баластъ. Можемъ да се дѣржимъ въ вѣздухъ цѣла ноќ...

— Ой, нѣма да издѣржимъ!

— Ако не стигне баластъ, ще изхвѣрляме пристапътъ. После облеклото, инструментитъ, оржието...

— Е, всичко това нѣма да стигне а дѣлго.

— Най-после, въ краенъ случай, можемъ да отрѣжемъ коша... Нали само той тежи толкова много...

Безъ да отговори а агента, морякътъ съ изпитвашъ погледъ се взрѣ въ мрежата на балона. Да, разбира се, въ краенъ случай можеше да се прибѣгне и до това. Нима решителнитѣ и смѣлъ човѣкъ, който се бори за живота си, нѣма да сумѣе да се удържи нѣколко часа върху мрежа а на балона? Ох! Морякътъ съ това нѣма да изплашишъ! Морякътъ е привикналъ по цѣли часове да се люлѣ надъ бездна въ мрежата на корабното стѣкмяване. На него нѣма да му се завѣрти свѣтъ, нѣма да му затреперятъ рѣжетъ. Ще си виси на края на рея, пѣкъ и още ще пѣе матроска пѣсъ, хвѣрляйки предизвикателство на бѣснуващата буря...

Колкото и неопитенъ да бѣше Диего — той ясно виждаше, че за незабавно спускане нѣмаше защо и да се мисли: докато тѣй яростно бушуваше бурята, докато балона се носѣше съ безумна бѣрзина, всѣки опитъ за спускане, пѣкъ и още тукъ, въ тоя хаосъ отъ скали, — можеше да доведе само до незабавна гибелъ.

— Капита ѡьтъ казваше: за спускането трѣба да се избере по възможность равно място. Хубаво е храсталакъ. Тамъ може да се опитате да хвѣрлите котва...

Калдеронъ направи нетърпеливо движение, като че ли искаше нѣщо да възрази, но замѣлъча.

— Кардозо! — Хвѣрли, приятелю, още баластъ!

— изкомандува Диего.

Кардозо се наведе на борта на коша, за да откачи още чува баластъ, позабави се минута. Баластътъ бѣше хвѣрленъ, балонътъ подскочи и почна да се покачва все по-високо и по-високо. Но следъ половинъ часъ той почна все толкова бѣрѣло да се спуска къмъ повърхността на земята. Бурята все не стихаше, а спускането, както по-рано, бѣше положително немислимо...

Когато съвсемъ разѣмъ, Диего, вглеждайки се въ земята, надъ която се носѣше сега аеростата, завика:

— Нѣкакво селце!.. Тамъ, тамъ...

Балонътъ наистина се насочваше къмъ група постройки, обиколени съ ограда отъ болдиви кактуси.

Вѣздухоплавателитѣ почнаха да стрелятъ отъ корабъ си, мислейки да привлекатъ вниманието на жителите на „корала“ — но, за очудването имъ, никой не се отзоваваше.

— Какво ли правятъ? Спять, и спятъ! — се замѣти Кардозо.

— Съня на мъртвеци! — потвѣрди Диего. — Може би звукъ на изстрѣлъ не стига до долу? Не, не може да бѣде! Нали сме на височина, която не надминава единъ километъръ? Я, Кардозо, стреля още!

Но резултатътъ бѣше съвсемъ сѫщия: въ „корала“ не се забелязаше никакво движение.

Следъ петъ минути балонътъ, почти отпушналъ се до повърхността на земята, се носѣше надъ самия „корал“, и вѣздухоплавателитѣ виждаха ясно, че тукъ царува пълно безлюдие. Пѣкъ и цѣлиятъ корабъ имаше страненъ видъ: постройките изглеждаха полуразрушени, една колиба бѣше цѣлата опушена и вратитѣ зеяха като черни петна.

Следъ минута Диего извика:

— Човѣкъ!

— Човѣшки трупъ! — го поправи Калдеронъ. И всичките трима съ неволенъ трепетъ гледаха човѣшка фигура, просната въ страна, неестествена поза средъ развалините на горѣлата кѫща.

— Това е нѣкакъвъ беднякъ — бѣлъ! Навѣрно нѣкой гаучо...